

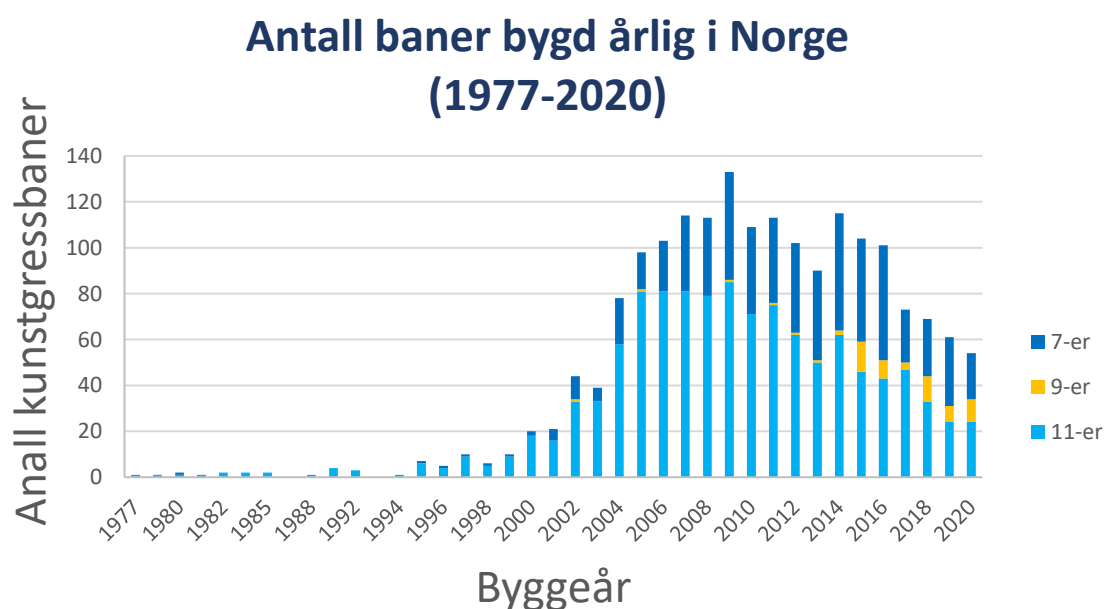
Faktaark: Norske kunstgressbaner

Siri Marie Bø, NTNU Senter for idrettsanlegg og teknologi, 2021

Dette faktaarket er skrevet av stipendiat Siri Marie Bø ved Senter for idrettsanlegg og teknologi (SIAT). Her ser vi nærmere på fordelingen av kunstgress som benyttes til fotball i Norge i dag. Det inkluderes ikke ballbinger eller løkker. Blant annet kan du lese mer om antall kunstgressbaner i Norge, hvilken banestørrelse som bygges og hvilket areal dette utgjør, hvilken type ifyll som er i bruk, samt hvor mange baner som benytter seg av PAD. Illustrasjoner baserer seg på de tilgjengelige oversiktsfilene som ligger tilgjengelig på Norges Fotballforbund sin nettside i excel-format¹.

ANTALL 11-, 9- OG 7-ER KUNSTGRESSBANER FOR FOTBALL

I figur 1 vises antall nye baner bygd årlig i Norge fra 1977 og frem til og med 2020. Den første kunstgressbanen ble bygd i 1977, i Harstad. Frem til 1999 ble det ikke bygd mer enn 20 baner per år. Fra rundt 2000-årsskiftet og frem til i dag, har det blitt bygd 90 baner i gjennomsnittsnitt per år. Det høyeste registrerte bygde baner var i 2009 med 141 baner.

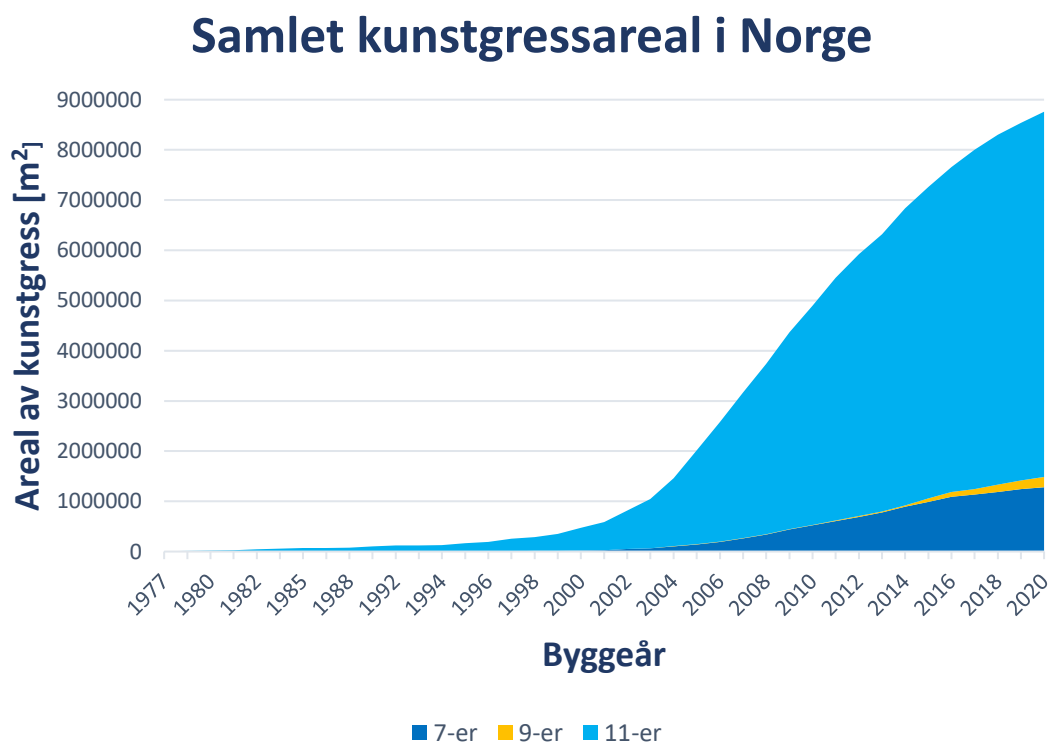

Figur 1: Oversikt over antall baner bygd i et gitt år i Norge, fra 1977 til og med 2020.

¹Oversikt over anlegg i Norge. Kretsvis oversikt over anlegg i Norge. <https://www.fotball.no/klubb-og-leder/anleggsutvikling/oversikt-anlegg-i-norge/> Hentet: Mai 2021.

SAMLET KUNSTGRESSAREAL I NORGE

Figur 2 viser samlet areal, altså det akkumulerte antallet, av kunstgressbaner i Norge. Mørkeblå farge er 7-er baner, oransje indikerer 9-er baner og lyseblå symboliserer 11-er baner. Samlet areal for 7-er og 9-er baner er omkring 1 million m². Det er arealet av 11-er baner som utgjør mest, på nært 8 millioner m². Totalt samlet areal for 7-er, 9-er og 11-er baner nærmer seg 9 millioner m².

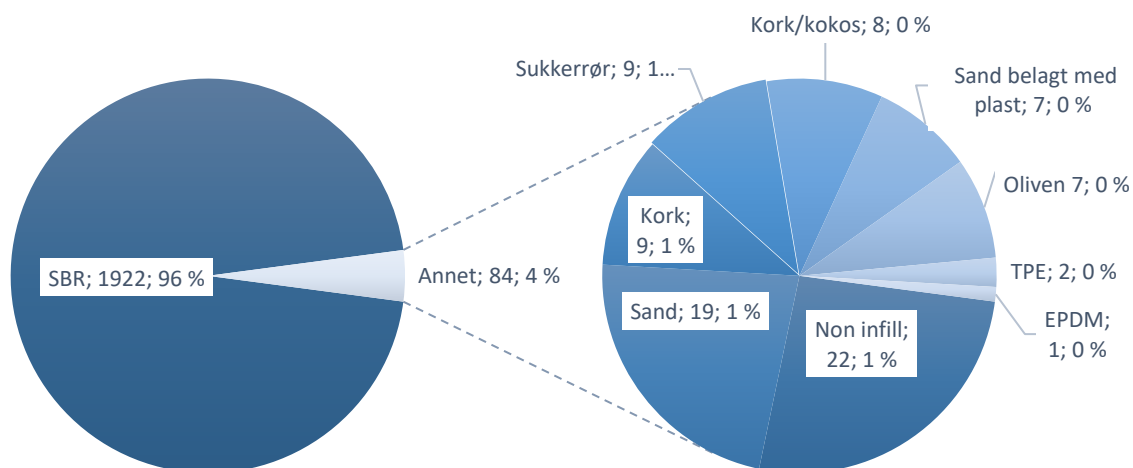
Figur 2: Samlet areal av kunstgressbaner i Norge. Mørkeblå farge er 7-er baner, oransje indikerer 9-er baner og lyseblå symboliserer 11-er baner. Samlet areal nærmer seg 9 millioner m².

HVILKE IFYLLSTYPER BENYTTES?

Figur 3 viser ifyllstypene som er registrert benyttet på norske kunstgressbaner. Det ses at hele 96% av banene benytter seg av SBR-granulat, og de resterende 4% fordeler seg på sand, olivenstenkjerner, sukkerrør, kork/kokos, TPE, EPDM og sand belagt med plast (coatet sand). Det antas at det er noe feilrapportering, da datamaterialet oppgir at det er 1-2 baner som inneholder TPE eller EPDM hvilket er noe lavt².

² Bjørn Aas ved NTNU-Senter for idrettsanlegg og teknologi.

Ifyllstyper registrert i bruk på norske kunstgressbaner [type; antall; prosentandel]

Figur 3: Av selvrappporterte tall består 96% av norske kunstgressbaner av ifyllstypen SBR. De gjenværende 4% av banene består av sukkerrør, kork/kokos, kork, sand, non infill, EPDM, TPE, olivenstenkjerner og sand belagt med plast.

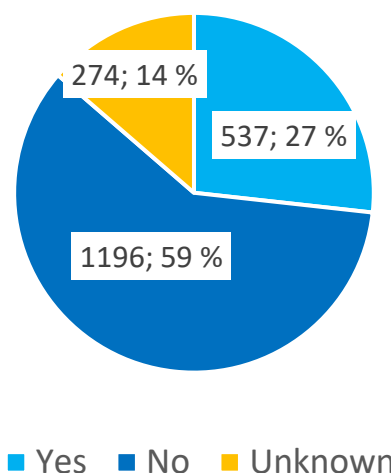
PAD

PAD er et annet navn på støtdempende underlag. Et slikt underlag har gjerne en lengre levetid enn selve kunstgresset, og det eksisterer flere eksempler hvor det har skjedd en rehabilitering av banen der kunstgresset byttes ut, mens PAD blir liggende igjen³.

Det finnes både plaststøpt PAD og prefabrikkert PAD. Her skiller det ikke mellom de to ulike, begge faller under betegnelsen «PAD». I Figur 4 ses antall kunstgressbaner med PAD (lyseblå), uten PAD (mørkeblå) og der det er ukjent om banen er med eller uten PAD (gul), samt hvilken prosentandel dette utgjør. Det er en klar overvekt av baner uten PAD (59 %). Baneandel med PAD utgjør 27%, og 14% oppgir at de ikke vet om banen har PAD.

³ https://www.regjeringen.no/contentassets/99ad796eef4a688d9fb93f2c22ed83/v-0975b-veileder_kunstgress_2015.pdf s.9 og s.29.

Antall kunstgressbaner med PAD [antall; prosentandel]

Figur 4: Antall kunstgressbaner med PAD (lyseblå), uten PAD (mørkeblå) og der det er ukjent om banen er med eller uten PAD (gul), samt hvilken prosentandel dette utgjør

BEGRENSNINGER

Tallene i excel-arket fra Norges Fotballforbund er selvrapporterte tall fra anleggseiere og kan inneholde feil. Det har underveis blitt sett bort fra anlegg som har angitt noe annet enn byggeår i kolonnen for dette, eksempelvis «tomt felt» eller «?». For samlet kunstgressareal er det ikke oppgitt om det kun er spillebanen som inkluderes i oppgitt areal, eller om sikkerhetssonen tas med. For ifyllstyper er det antatt at ifyllstypen er SBR-granulat dersom annet ikke er oppgitt for gjeldende anlegg. Det ses i dette faktaarket bort fra ballbinger og løkker.